

Vlaams
Parlement

stuk **2142** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 5 juli 2013 (2012-2013)

Ontwerp van decreet

tot bekrachtiging van het besluit
van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013
tot wijziging van het besluit
van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003
tot vaststelling van de bij decreet
te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen
voor het algemeen secundair onderwijs,
wat betreft de pool sportwetenschappen

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	5
Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering	9
Advies van de Raad van State over het voorontwerp van decreet	17
Advies van de Raad van State over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.....	23
Ontwerp van decreet	29
Bijlage: Besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013	33

MEMORIE VAN TOELICHTING

De Codex Secundair Onderwijs bepaalt in artikel 139 onder meer dat de (specifieke) eindtermen voor het voltijds gewoon secundair onderwijs worden vastgelegd door het Vlaams Parlement bij wijze van bekrachtiging van een besluit van de Vlaamse Regering, genomen op advies van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor). Het decreet geeft de datum van inwerkingtreding aan. Artikel 142 van de codex stelt dat specifieke eindtermen worden verworven door middel van het specifieke gedeelte van een opleiding, terwijl artikel 143 deze eindtermen definieert als doelen die voor het tweede leerjaar van de derde graad worden vastgelegd en betrekking hebben op vaardigheden, specifieke kennis, inzichten en attitudes waarover een leerling moet beschikken om vervolgonderwijs aan te vatten.

Een besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 lijst de specifieke eindtermen op voor de afzonderlijke polen waaruit studierichtingen van de derde graad algemeen secundair onderwijs (aso) bestaan (nl. één pool dan wel twee polen). Daaronder ook de pool 'sport' die in combinatie met de pool 'wetenschappen' de studierichting Wetenschappen-Sport vormt. De Vlaamse Regering heeft intussen evenwel de beslissing genomen om vanaf 2009 de tweepolige studierichting Wetenschappen-Sport, met sportbeoefening langs de ene kant en natuurwetenschappen langs de andere kant, geleidelijk om te schakelen naar de eenpolige studierichting Sportwetenschappen.

Indien het studieraanbod secundair onderwijs wordt geactualiseerd, dan kan dat een impact hebben op de specifieke eindtermen. De wijziging van de benaming van een studierichting kan zelfs het gevolg zijn van de behoefte aan herprofilering door bijsturing van leerinhouden. Zo is de omschakeling naar Sportwetenschappen ingegeven door de nood aan een meer transparant profiel waarbij sport en de ondersteunende wetenschappen worden geïntegreerd. Anders gezegd, via hun interesse voor sport maken leerlingen kennis met een sterk pakket wetenschappen vanuit sport- en sportgerelateerde contexten.

Deze visie wordt thans vertaald naar een geëigende set specifieke eindtermen sportwetenschappen, die als geheel werken aan:

- 1° verdieping van de wetenschappen uit de basisvorming in sportcontexten en in aansluitende sportgerelateerde contexten (maatschappelijke context, medische context enzovoort);
- 2° bijkomende relevante onderdelen uit wetenschapsdomeinen die nodig zijn om bepaalde specifieke fenomenen en onderwerpen uit de sport- en sportgerelateerde contexten te onderbouwen;
- 3° een voldoende hoog sportief fysiek niveau door gerichte sportbeoefening, met aandacht voor kennis van en inzicht in de wetenschappelijke aspecten ervan.

Deze eindtermen zullen resulteren in vernieuwde leerplannen. Om de leerplanmakers hiervoor de nodige voorbereidingstijd te gunnen, treden de eindtermen in werking vanaf het schooljaar 2014-2015.

De eindtermen zijn tot stand gekomen volgens de geijkte procedure, nl. in de schoot van een ontwikkelingscommissie onder leiding van het Agentschap voor Kwaliteit in Onderwijs en Vorming (AKOV) en met betrokkenheid van vertegenwoordigers van de diverse onderwijsnetten en experts uit de betrokken sector (Agentschap voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie (Blosio)) en de academische wereld.

In contrast met de bereikte consensus binnen deze ontwikkelingscommissie, staan de kritische bedenkingen van het Vlor-advies van 7 april 2011, waarbij 1° wordt gepleit voor

uitstel van enig initiatief tot aan de geplande hervorming van het secundair onderwijs, en 2° wordt geoordeeld dat door de nieuwe eindtermen de wetenschappen worden ‘verengd’ tot één toepassingscontext, nl. sport. Door de overheid werden deze bedenkingen evenwel stellig ontzenuwd door – in essentie – te stellen enerzijds dat het hervormingsdossier secundair onderwijs zich niet binnen de korte termijn situeert en zodoende geen andere noodzakelijke maatregelen mag verdagen, en anderzijds dat de eindtermenbenadering van sport als wetenschapsdomein absoluut de doorstroming naar hoger onderwijs vrijwaart.

Het voorliggend ontwerp strekt er dan ook toe om de invoering van bedoelde specifieke eindtermen vanaf 2014 juridisch sluitend te maken.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

VOORONTWERP VAN DECREET

Voorontwerp van decreet tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 2013 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, wat betreft de pool sportwetenschappen

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Het besluit van de Vlaamse Regering van 2013 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, wat betreft de pool sportwetenschappen, wordt bekrachtigd.

Art. 3. De eindtermen, vermeld in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van2013 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, wat betreft de pool sportwetenschappen, hebben uitwerking vanaf het schooljaar 2014-2015.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

ONTWERP VAN BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING

Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, wat betreft de pool sportwetenschappen

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, artikel 139, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, bekrachtigd bij het decreet van 7 mei 2004;

Gelet op het advies van de Vlaamse Onderwijsraad, gegeven op 7 april 2011;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 14 mei 2013;

Gelet op advies van de Raad van State, gegeven op 2013, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Artikel 1. In artikel 1, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, bekrachtigd bij het decreet van 7 mei 2004, wordt het woord “sport” vervangen door het woord “sportwetenschappen”.

Art. 2. In de bijlage bij hetzelfde besluit wordt het punt 5 De pool SPORT vervangen door wat volgt:

“5. De pool SPORTWETENSCHAPPEN

Uitgangspunten

De decretale specifieke eindtermen sportwetenschappen beogen een integratie van sport en de ondersteunende wetenschappen. Dat houdt in dat de specifieke eindtermen als geheel werken aan:

1° verdieping van de wetenschappen uit de basisvorming in sportcontexten en in aansluitende sport-gerelateerde contexten: medische, maatschappelijke, gezondheid, enzovoort;

2° bijkomende relevante onderdelen uit wetenschapsdomeinen die nodig zijn om bepaalde specifieke fenomenen en onderwerpen uit de sport- en sport-gerelateerde contexten te onderbouwen;

3° een voldoende hoog sportief fysiek niveau door gerichte sportbeoefening, met aandacht voor kennis van en inzicht in de wetenschappelijke aspecten ervan.

Via hun interesse voor sport maken leerlingen kennis met een sterk pakket wetenschappen vanuit sport- en sport-gerelateerde contexten. Die contexten zijn tegelijk het uitgangspunt én het toepassingsgebied van de wetenschappelijke vorming. In de toepassingen kunnen het verband en de wisselwerking tussen de diverse wetenschappelijke disciplines zichtbaar worden gemaakt. Voor jongeren kan dat een motivatie en tegelijk een initiatie zijn.

Inhoudelijk kader

De decretale specifieke eindtermen zijn geordend volgens de volgende onderdelen:

1° motorische competenties: motorische bekwaamheden;

2° motorische competentie: wetenschappelijke achtergronden;

3° gezondheid en veiligheid;

4° zelfconcept en sociaal functioneren;

5° samenleving;

6° wetenschappelijke onderzoeksmethodes.

Overzicht

1. Motorische competenties: motorische bekwaamheden

Cluster: vaardig in bewegingsuitvoeringen

Specifieke eindtermen

1. De leerlingen kunnen conditionele, perceptuele, mentale, technische en tactische basisvaardigheden ontwikkelen om tot effectieve bewegingsuitvoering te komen en om een transfer te maken naar verschillende bewegingscontexten.
2. De leerlingen kunnen individueel en in groep bewegingen en acties uitvoeren met inzicht en vaardigheid.
3. De leerlingen kunnen motorische vaardigheden en fysieke bekwaamheden op het gepaste moment inzetten om te komen tot effectieve bewegingsuitvoeringen of om een bepaald spel- of bewegingsdoel te bereiken.

Cluster: inzicht in bewegingsuitvoeringen

Specifieke eindtermen

4. De leerlingen tonen inzicht in bewegingen en acties door:

- a) geldende regels, wedstrijdvormen en vooropgestelde normen in acht te nemen;
 - b) gebruik te maken van procedures en strategieën bij het nemen van beslissingen over de ploegopstelling of het spelsysteem;
 - c) gepaste technische en tactische vaardigheden in te zetten in complexe spelsituaties;
 - d) trainingsprincipes voor fysieke bekwaamheden en de toepassing ervan in verschillende bewegingsgebieden correct te interpreteren.
5. De leerlingen kunnen de samenhang van kwalitatieve aspecten zoals ruimtegebruik, timing, houding, vormspanning, ritmisch verloop en bewegingsimpulsen integreren in bewegingsuitvoeringen.

Cluster: bijsturen van bewegingsuitvoeringen

Specifieke eindtermen

- 6. De leerlingen kunnen zelfstandig de bewegingsuitvoering bijsturen en optimaliseren bij zichzelf en anderen door bewegingskenmerken en bewegingssituaties te analyseren, het motorische leerproces te begrijpen en aangepaste oefenvormen te zoeken en in te oefenen.
- 7. De leerlingen kunnen haalbare tactische, technische, mentale, conditionele en cognitieve doelen bepalen voor zichzelf en voor een groep, en ze kunnen prioriteiten stellen.

2. Motorische competentie: wetenschappelijke achtergronden

Cluster: Fysiologische en biochemische achtergronden

Specifieke eindtermen

- 8. De leerlingen kunnen biochemische principes hanteren om de energiehuishouding bij een sportinspanning te verklaren vanuit drie verschillende energiesystemen, namelijk anaeroob alactisch, anaeroob lactisch en aeroob.
- 9. De leerlingen kunnen principes van inspanning en training koppelen aan wetenschappelijke aspecten van fysieke fitheid en het fysiek prestatievermogen.
- 10. De leerlingen kunnen statische (isometrische) en dynamische spiercontractie herkennen en verklaren in concrete sport- of trainingssituaties.
- 11. De leerlingen kunnen het verband leggen tussen homeostatische controlemechanismen (thermoregulatie, osmoregulatie, excretie, zuur-basenregeling) en sportbeoefening.
- 12. De leerlingen kunnen mogelijkheden en beperkingen van sporters in het nemen van beslissingen verklaren vanuit perceptuele vaardigheden.

Cluster: Biomechanische achtergronden

Specifieke eindtermen

- 13. De leerlingen kunnen in sport- of bewegingssituaties gebruikmaken van geschikte methoden om bewegingen te observeren en te analyseren.

14. De leerlingen kunnen een technische beschrijving van de bewegingsuitvoeringen geven.
15. De leerlingen kunnen in sport- of bewegingssituaties beweging en verandering in bewegingstoestand kwalitatief beschrijven en in eenvoudige gevallen berekenen.
16. De leerlingen kunnen in sport- of bewegingssituaties wetten van de klassieke mechanica toepassen om de beweging (translatie en rotatie) te begrijpen en bij te sturen met het doel de prestatie te verhogen.
17. De leerlingen kunnen in sport- of bewegingssituaties de invloed van de plaats van het zwaartepunt bij een beweging of evenwichtstoestand beschrijven.
18. De leerlingen kunnen in sport- of bewegingssituaties principes van hydrostatica en hydrodynamica toepassen om de beweging in een middenstof te begrijpen en te optimaliseren.
19. De leerlingen kunnen in sport- of bewegingssituaties de begrippen krachtstoot en hoeveelheid van beweging inzichtelijk toepassen bij verandering van bewegingstoestand.

Cluster: anatomische achtergronden

Specifieke eindtermen

20. De leerlingen kunnen in functie van bewegingsanalyse de structuur en functies van de voornaamste beenderen, gewrichten en spieren in het menselijke lichaam begrijpen en benoemen.
21. De leerlingen kunnen in functie van bewegingsanalyse het verband tussen spierkracht en lichaamsbeweging begrijpen.

3. Gezondheid en veiligheid

Cluster: sport, welzijn, fitheid en gezondheid

Specifieke eindtermen

22. De leerlingen kunnen het individuele en maatschappelijke belang van sport en bewegen voor de fysieke, mentale, en sociale gezondheid duiden.
23. De leerlingen kunnen de invloed van lichaamseigen en lichaamsvreemde stoffen, vrijgekomen of ingenomen in het kader van sportbeoefening, op prestaties, gezondheid en welzijn verklaren.
24. De leerlingen kunnen frequent optredende sportblessures beschrijven en tonen inzicht in de mogelijke primaire en secundaire preventiemaatregelen.
25. De leerlingen kunnen het evenwicht tussen sportprestaties, fysieke conditie en gezondheid nastreven en duiden aan de hand van de interpretatie van meetresultaten.
26. De leerlingen kunnen bij de eigen sportbeoefening belangrijke principes toepassen van fitheid, veiligheid, blessurepreventie, voeding en middelengebruik.

4. Zelfconcept en sociaal functioneren

Cluster: zelfconcept en sociaal functioneren

Specifieke eindtermen

27. De leerlingen kunnen bij sportbeoefening motivatie, bewegingsvreugde, betrokkenheid en positief zelfbeeld kaderen.
28. De leerlingen kunnen bij sportbeoefening mechanismen in het tot stand komen van (sport)groepen en teams herkennen en verklaren.
29. De leerlingen kunnen verantwoorde methoden gebruiken om controle te behouden, stressgevoeligheid te verlagen en mentale weerbaarheid te verhogen.
30. De leerlingen vertonen sociaal aanvaardbaar gedrag op het vlak van fair play, loyaliteit, regelgeving en hiërarchie en bij het uiten van bedenkingen, opmerkingen en gevoelens.

5. Samenleving

Cluster: wisselwerking sport en maatschappij

Specifieke eindtermen

31. De leerlingen kunnen aantonen dat sport en beweging verweven zijn met en effecten hebben op verschillende maatschappelijke domeinen en omgekeerd.
32. De leerlingen kunnen technische innovaties bij sport en bewegingssituaties illustreren.

6. Wetenschappelijke onderzoeksmethodes

Cluster: onderzoekcompetentie

Specifieke eindtermen

33. De leerlingen kunnen zich oriënteren op een onderzoeksprobleem door gericht informatie te verzamelen, te ordenen en te bewerken.
34. De leerlingen kunnen een onderzoeksopdracht over sportwetenschappen voorbereiden, uitvoeren en evalueren.
35. De leerlingen kunnen over de onderzoeksresultaten en conclusies rapporteren en ze confronteren met andere standpunten.”.

Art. 3. De Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
OVER HET VOORONTWERP VAN DECREET

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 53.392/1
van 13 juni 2013

over

een voorontwerp van decreet ‘tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, wat betreft de pool sportwetenschappen’

Op 22 mei 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel verzocht binnen een termijn van dertig dagen, een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, wat betreft de pool sportwetenschappen’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 13 juni 2013. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Marc RIGAUX en Michel TISON, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Raf AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 13 juni 2013.

*

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

Dat onderzoek geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
OVER HET ONTWERP VAN BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 53.391/1
van 13 juni 2013

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, wat betreft de pool sportwetenschappen’

Op 22 mei 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel verzocht binnen een termijn van dertig dagen, een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, wat betreft de pool sportwetenschappen’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 13 juni 2013. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Marc RIGAUX en Michel TISON, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Raf AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 13 juni 2013.

*

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

Dat onderzoek geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, wat betreft de pool sportwetenschappen, wordt bekrachtigd.

Art. 3. De eindtermen, vermeld in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, wat betreft de pool sportwetenschappen, hebben uitwerking vanaf het schooljaar 2014-2015.

Brussel, 21 juni 2013.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

BIJLAGE:

Besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013

Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, wat betreft de pool sportwetenschappen

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, artikel 139, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, bekrachtigd bij het decreet van 7 mei 2004;

Gelet op het advies van de Vlaamse Onderwijsraad, gegeven op 7 april 2011;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 14 mei 2013,

Gelet op advies 53.391/1 van de Raad van State, gegeven op 13 juni 2013, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Artikel 1. In artikel 1, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, bekrachtigd bij het decreet van 7 mei 2004, wordt het woord "sport" vervangen door het woord "sportwetenschappen".

Art. 2. In de bijlage bij hetzelfde besluit wordt het punt 5 De pool SPORT vervangen door wat volgt:

"5 De pool SPORTWETENSCHAPPEN

Uitgangspunten

De decretale specifieke eindtermen sportwetenschappen beogen een integratie van sport en de ondersteunende wetenschappen. Dat houdt in dat de specifieke eindtermen als geheel werken aan:

- 1° verdieping van de wetenschappen uit de basisvorming in sportcontexten en in aansluitende sport-gerelateerde contexten. medische, maatschappelijke, gezondheid, enzovoort;
- 2° bijkomende relevante onderdelen uit wetenschapsdomeinen die nodig zijn om bepaalde specifieke fenomenen en onderwerpen uit de sport- en sport-gerelateerde contexten te onderbouwen;
- 3° een voldoende hoog sportief fysiek niveau door gerichte sportbeoefening, met aandacht voor kennis van en inzicht in de wetenschappelijke aspecten ervan

Via hun interesse voor sport maken leerlingen kennis met een sterk pakket wetenschappen vanuit sport- en sport-gerelateerde contexten. Die contexten zijn tegelijk het uitgangspunt én het toepassingsgebied van de wetenschappelijke vorming. In de toepassingen kunnen het verband en de wisselwerking tussen de diverse wetenschappelijke disciplines zichtbaar worden gemaakt. Voor jongeren kan dat een motivatie en tegelijk een initiatie zijn.

Inhoudelijk kader

De decretale specifieke eindtermen zijn geordend volgens de volgende onderdelen:

- 1° motorische competenties: motorische bekwaamheden;
- 2° motorische competentie: wetenschappelijke achtergronden;
- 3° gezondheid en veiligheid;
- 4° zelfconcept en sociaal functioneren;
- 5° samenleving;
- 6° wetenschappelijke onderzoeksmethodes.

Overzicht

1. Motorische competenties: motorische bekwaamheden

Cluster: vaardig in bewegingsuitvoeringen

Specifieke eindtermen

1. De leerlingen kunnen conditionele, perceptuele, mentale, technische en tactische basisvaardigheden ontwikkelen om tot effectieve bewegingsuitvoering te komen en om een transfer te maken naar verschillende bewegingscontexten.
2. De leerlingen kunnen individueel en in groep bewegingen en acties uitvoeren met inzicht en vaardigheid.
3. De leerlingen kunnen motorische vaardigheden en fysieke bekwaamheden op het gepaste moment inzetten om te komen tot effectieve bewegingsuitvoeringen of om een bepaald spel- of bewegingsdoel te bereiken.

Cluster: inzicht in bewegingsuitvoeringen

Specifieke eindtermen

4. De leerlingen tonen inzicht in bewegingen en acties door

- a) geldende regels, wedstrijdvormen en vooropgestelde normen in acht te nemen;
 - b) gebruik te maken van procedures en strategieën bij het nemen van beslissingen over de ploegopstelling of het spelsysteem;
 - c) gepaste technische en tactische vaardigheden in te zetten in complexe spelsituaties;
 - d) trainingsprincipes voor fysieke bekwaamheden en de toepassing ervan in verschillende bewegingsgebieden correct te interpreteren.
5. De leerlingen kunnen de samenhang van kwalitatieve aspecten zoals ruimtegebruik, timing, houding, vormspanning, ritmisch verloop en bewegingsimpulsen integreren in bewegingsuitvoeringen.

Cluster: bijsturen van bewegingsuitvoeringen

Specifieke eindtermen

- 6. De leerlingen kunnen zelfstandig de bewegingsuitvoering bijsturen en optimaliseren bij zichzelf en anderen door bewegingskenmerken en bewegingssituaties te analyseren, het motorische leerproces te begrijpen en aangepaste oefenvormen te zoeken en in te oefenen.
- 7. De leerlingen kunnen haalbare tactische, technische, mentale, conditionele en cognitieve doelen bepalen voor zichzelf en voor een groep, en ze kunnen prioriteiten stellen.

2. Motorische competentie: wetenschappelijke achtergronden

Cluster: Fysiologische en biochemische achtergronden

Specifieke eindtermen

- 8. De leerlingen kunnen biochemische principes hanteren om de energiehuishouding bij een sportinspanning te verklaren vanuit drie verschillende energiesystemen, namelijk anaeroob alactisch, anaeroob lactisch en aeroob.
- 9. De leerlingen kunnen principes van inspanning en training koppelen aan wetenschappelijke aspecten van fysieke fitheid en het fysiek prestatievermogen
- 10. De leerlingen kunnen statische (isometrische) en dynamische spiercontractie herkennen en verklaren in concrete sport- of trainingssituaties.
- 11. De leerlingen kunnen het verband leggen tussen homeostatische controlemechanismen (thermoregulatie, osmoregulatie, excretie, zuur-basenregeling) en sportbeoefening.
- 12. De leerlingen kunnen mogelijkheden en beperkingen van sporters in het nemen van beslissingen verklaren vanuit perceptuele vaardigheden.

Cluster: Biomechanische achtergronden

Specifieke eindtermen

- 13. De leerlingen kunnen in sport- of bewegingssituaties gebruikmaken van geschikte methoden om bewegingen te observeren en te analyseren.

14. De leerlingen kunnen een technische beschrijving van de bewegingsuitvoeringen geven.
15. De leerlingen kunnen in sport- of bewegingssituaties beweging en verandering in bewegingstoestand kwalitatief beschrijven en in eenvoudige gevallen berekenen.
16. De leerlingen kunnen in sport- of bewegingssituaties wetten van de klassieke mechanica toepassen om de beweging (translatie en rotatie) te begrijpen en bij te sturen met het doel de prestatie te verhogen.
17. De leerlingen kunnen in sport- of bewegingssituaties de invloed van de plaats van het zwaartepunt bij een beweging of evenwichtstoestand beschrijven.
18. De leerlingen kunnen in sport- of bewegingssituaties principes van hydrostatica en hydrodynamica toepassen om de beweging in een middenstof te begrijpen en te optimaliseren.
19. De leerlingen kunnen in sport- of bewegingssituaties de begrippen krachtstoot en hoeveelheid van beweging inzichtelijk toepassen bij verandering van bewegingstoestand.

Cluster: anatomische achtergronden

Specifieke eindtermen

20. De leerlingen kunnen in functie van bewegingsanalyse de structuur en functies van de voornaamste beenderen, gewrichten en spieren in het menselijke lichaam begrijpen en benoemen.
21. De leerlingen kunnen in functie van bewegingsanalyse het verband tussen spierkracht en lichaamsbeweging begrijpen.

3. Gezondheid en veiligheid

Cluster: sport, welzijn, fitheid en gezondheid

Specifieke eindtermen

22. De leerlingen kunnen het individuele en maatschappelijke belang van sport en bewegen voor de fysieke, mentale, en sociale gezondheid duiden.
23. De leerlingen kunnen de invloed van lichaamseigen en lichaamsvreemde stoffen, vrijgekomen of ingenomen in het kader van sportbeoefening, op prestaties, gezondheid en welzijn verklaren.
24. De leerlingen kunnen frequent optredende sportblessures beschrijven en tonen inzicht in de mogelijke primaire en secundaire preventiemaatregelen.
25. De leerlingen kunnen het evenwicht tussen sportprestaties, fysieke conditie en gezondheid nastreven en duiden aan de hand van de interpretatie van meetresultaten.
26. De leerlingen kunnen bij de eigen sportbeoefening belangrijke principes toepassen van fitheid, veiligheid, blessurepreventie, voeding en middelengebruik.

4. Zelfconcept en sociaal functioneren

Cluster: zelfconcept en sociaal functioneren

Specifieke eindtermen

27. De leerlingen kunnen bij sportbeoefening motivatie, bewegingsvreugde, betrokkenheid en positief zelfbeeld kaderen.
28. De leerlingen kunnen bij sportbeoefening mechanismen in het tot stand komen van (sport)groepen en teams herkennen en verklaren.
29. De leerlingen kunnen verantwoorde methoden gebruiken om controle te behouden, stressgevoeligheid te verlagen en mentale weerbaarheid te verhogen.
30. De leerlingen vertonen sociaal aanvaardbaar gedrag op het vlak van fair play, loyaliteit, regelgeving en hiërarchie en bij het uiten van bedenkingen, opmerkingen en gevoelens.

5. Samenleving

Cluster: wisselwerking sport en maatschappij

Specifieke eindtermen

31. De leerlingen kunnen aantonen dat sport en beweging verweven zijn met en effecten hebben op verschillende maatschappelijke domeinen en omgekeerd.
32. De leerlingen kunnen technische innovaties bij sport en bewegingssituaties illustreren.

6. Wetenschappelijke onderzoeksmethodes

Cluster: onderzoekcompetentie

Specifieke eindtermen

33. De leerlingen kunnen zich oriënteren op een onderzoeksprobleem door gericht informatie te verzamelen, te ordenen en te bewerken.
34. De leerlingen kunnen een onderzoeksoopdracht over sportwetenschappen voorbereiden, uitvoeren en evalueren.
35. De leerlingen kunnen over de onderzoeksresultaten en conclusies rapporteren en ze confronteren met andere standpunten.”.

Art. 3. De Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 21-06-2013

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET